

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2015.0155

Dansk Jernbaneforbund
(advokat Peter Nisbeth)

mod

DI Overenskomst I
for
Arriva Tog A/S
(advokat Sussi Skovgaard-Holm)

Uoverensstemmelsen angår, om nogle af klagers medlemmer i anledning af deres deltagelse i et obligatorisk kursus har krav på kørselsgodtgørelse i henhold til Jernbaneoverenskomstens § 8, når der er tale om et AMU -kursus, for hvilket der ydes tilskud i henhold til loven om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (VEU).

Påstande

Klager har nedlagt påstand om,

- 1) at indklagede skal anerkende, at Jernbaneoverenskomstens 8 også omfatter tilskudsberettigede kurser og uddannelse, og
- 2) at indklagede skal foretage korrekt betaling i henhold til overenskomstens § 8 til de medarbejdere, som er omfattet af overenskomsten, og som deltog i kursusforløbet vedrørende kundefokus i 2015. Efterbetalingen skal forrentes med procesrente fra de enkelte ydelsers forfaldstid.

Indklagede har påstået frifindelse for begge klagers påstande.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 7. februar 2017 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand.

Der blev afgivet forklaring af fællestillidsrepræsentant Jakob Bro og af kursussekretær Lis Kejser, Arriva Danmark.

Efter bevisførelse, procedure og votering var parterne enige om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens mundtligt begrundede tilkendegivelse, hvorefter klagers påstand 1 ville blive taget til følge, og klagers påstand 2 delvist ville blive taget til følge som nedenfor bestemt.

Baggrunden for sagen

Jernbaneoverenskomstens § 8 er sålydende

§ 8. Udgiftsdækkede ydelser

Stk. 1

På beordrede virksomhedsrejser, hvor ud- og hjemrejse foretages på samme dag, ydes godtgørelse for dokumenterede merudgifter.

Stk. 2

På beordrede rejser, hvor overnatning finder sted, ydes godtgørelse i henhold til Ligningsrådets satser.

Stk. 3

Ved internatophold (krævede kurser, seminarer, møder) med fri kost og logi, yder der en diæt i henhold til Ligningsrådets satser.

Stk. 4

Medarbejderne må kun bruge egen bil eller lignende på virksomhedsrejser efter forudgående mundtlig eller skriftlig tilladelse fra arbejdsgiveren. Der udbetales i disse tilfælde transportgodtgørelse i henhold til Ligningsrådets satser.

I 2015 deltog bl.a. medarbejdere, der kontrollerer billetter i togene, i et uddannelsesforløb i kundeservice. Uddannelsen, der var obligatorisk for medarbejderne, indeholdt bl.a. ad to omgange et 2-dages AMU-kursus i kundefokus. Kurset blev afholdt på Houens Odde ved Kolding.

I indkaldelsen til kurset hedder det:

Kære Kursusdeltager

...

Det er frivilligt om du kører med tog, eller om du tager bilen til kursusstedet. Den enkelte kursusdeltager bliver kompenseret for transport fra hjemadressen til kursusstedet efter VEU befordringstilskud som er: kr. 1,02 pr. km. Befordringstilskuddet udbetales til din Nem konto via din A-kasse. Aftal evt. samkørsel med dine kollegaer. Man skal selv stå for transport frem til kursusstedet, ca. 8 km fra Kolding.

...

Uoverensstemmelsen angår herefter, om de medarbejdere, der valgte at køre i egen bil til kursusstedet, har krav på efterbetaling af forskellen mellem det oppebårne VEU befordringstilskud på 1,02 kr. pr. km og kørselsgodtgørelsen opgjort i henhold til Ligningsrådets satser, jf. Jernbaneoverenskomstens § 8.

Det er indklagedes hovedanbringender, at Jernbaneoverenskomstens § 8 ikke omfatter et AMU-kursus som det omhandlede, at der både i Arriva Tog og i branchen i øvrigt har været en fast praksis for, at medarbejdere, der anvender egen bil til transporten i forbindelse med deltagelse i AMU-kurser, alene modtager befordringstilskud efter VEU-reglerne, at Arriva Tog ikke har givet den efter overenskomstens § 8, stk. 4, fornødne tilladelse til kørsel i egen bil, og at medarbejdernes efterbetalingskrav i givet fald ikke skal forrentes som påstået.

Opmandens begrundelse og resultat

Ifølge Jernbaneoverenskomstens § 8 ydes der generelt godtgørelse for dokumenterede merudgifter på beordrede rejser. § 8, stk. 1 beskriver indledningsvist rejserne som "beordrede virksomhedsrejser", og i stk. 3 nævnes særskilt bl.a. "krævede kurser". Det obligatoriske kursusforløb, som sagen angår, er dermed klart omfattet af § 8, der ikke gør undtagelse for kurser mv. af særlig beskaffenhed, heller ikke for tilskudsberettigede kurser.

Ifølge § 8, stk. 3, i loven om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse kan tilskud til befordring udbetales til en arbejdsgiver, hvis denne er forpligtet til at udbetale et beløb, der mindst svarer til det befordringstilskud, som lønmodtageren ellers kunne have fået udbetalt. Det har allerede dermed formodningen mod sig, at arbejdsgiveren skulle kunne frigøre sig fra sin forpligtelse i henhold til overenskomstens § 8, blot fordi der i henhold til VEU-reglerne ydes tilskud til et givet kursus.

Mod overenskomstens klare ordlyd og formål findes det efter bevisførelsen ikke godtgjort, at der i virksomheden har foreligget en sådan fast, undtagelsesfri og langvarig overenskomstfravigende praksis, at klager har fortabt retten til at påberåbe sig overenskomstens § 8, som det nu er sket.

Klagers påstand 1 må herefter tages til følge.

I indkaldelsen til kurset blev der givet tilladelse til kørsel i egen bil, og ifølge overenskomstens § 8, stk. 4, udbetales der "i disse tilfælde", dvs. når tilladelsen er blevet givet, transportgodtgørelse i henhold til Ligningsrådets satser. Idet det ikke kan tillægges betydning, at Arriva Tog i strid med § 8 oplyste medarbejderne om, at deres kørsel alene ville blive kompenseret med VEU-befordringstilskuddet på 1,02 kr. pr. km, skal Arriva Tog følgelig efterbetale de medarbejdere, der rent faktisk kørte i egen bil til kursusstedet, differencen op til kørselsgodtgørelsen opgjort i henhold til Ligningsrådets satser.

Arriva Tog har i denne sag ikke selv kunnet opgøre, hvor mange af de medarbejdere, som sagen angår, der kørte i egen bil til kurset ved Kolding, og klager har heller ikke under sagen oplyst, hvilke af medarbejderne der benyttede egen bil.

På denne baggrund kan klagers påstand om renter ikke tages til følge, og Arriva Tog frifindes derfor for tiden for denne del af klagers påstand 2.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar mv.

København den 13. februar 2017

Poul Sørensen